

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslativne naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Tisza.

Rešitev ogrske krize.

Za ogrskega ministrskega predsednika je imenovan grof Štefan Tisza, doslej predsednik poslanske zbornice.

Spričo tega imenovanja ni dvoma, da bodo nemadžarski narodi na Ogrskem napravili hvaležen poklon proti Dunaju in vsi demokratični elementi na Ogrskem se bodo spominjali gniljive historije o tistem zgodovinskem državnem zboru v Požunu, na katerem so ogrski magnatje prisegali Mariji Tereziji, da gredo za njo v smrt. Zakaj grof Štefan Tisza je srdit sovražnik nemadžarskih narodnosti na Ogrskem in zlasti ogrskih Slovanov in »tot nem ember« (Slovan ni človek) je vodilno načelo njegove politike. In nič manj zagrizen je grof Štefan Tisza tudi kot sovražnik demokratične ideje in v največji meri ima on zaslugo, da slovesna obljuba krone o uvedbi splošne in enake volilne pravice na Ogrskem ni postala kri in meso, marveč je bil sklenjen volilni red, ki bi je pravici in pravičnosti v obraz.

Štefan Tisza je sin stare madžarske plemiške rodbine. Njegov stric Koloman Tisza je bil skoro dvajset let ministrski predsednik na Ogrskem, njegov oče, Lajoš Tisza, je bil politik in predsednik ali upravni svetnik pri vseh mogočih bankah. Koloman je pripravil svojemu netjaku tla v javnem življenju, Lajoš mu je preskrbel mnogomilijonsko premoženje in grofovski naslov. Bil je rojen pod srečno zvezdo — ta Tisza Pišta.

Danes je Štefan Tisza 53 let star, a je že 26 let državni poslanec. Že pred desetimi leti je bil imenovan za ministrskega predsednika, a vzdrljal se je le malo časa; pri novih volitvah je bil popolnoma poražen in je moral izginiti s površja.

Sele lansko leto je prišel zopet v ospredje. Lukacs in Hedervary sta s prisiljenim denarjem ustvarila novo večino v državnem zboru. Zgodovina postanka in zmage večine je bila prav sedaj pojasnjena v procesu Desy-Lukacs. Eden voditeljev te nove večine je bil Tisza in ko je po padcu Khuena-Hedervarya prišel Lukacs na krmilo, je postal Tisza

predsednik poslanske zbornice in pravi zapovednik vlade in njene večine.

Z brutalno nasilnostjo in brezstidnim postavolomstvom je Tisza zadušil v državnem zboru opozicijo. Ni se menil za noben zakon in za nobeno prisego. Segnal je opozicijo s policijsko silo iz parlamenta, ji z vojaškimi bajoneti zaprl pot v državni zbor in s svojo z ukradenim denarjem ustvarjeno večino rešil v parlamentu ne samo nove vojaške postave, nego tudi nov volilni red, ki je prava ironija slovesno obljubljen splošne in enake volilne pravice in pravi atentat na pravice nemadžarskih narodov na Ogrskem.

Tisza je nositelj ideje, da mora na Ogrskem gospodovati madžarsko agrarno plemstvo v zvezi z židovsko finančno in da nemadžarske narodnosti nimajo nobenih pravic, pač pa dožnost, da se puste zlepa ali zgrda pomadžariti.

Ni še popolnoma razvidno, kako stališče zavzame madžarske opozicijske stranke proti Tiszi. Sicer pomeni ime Tisza popoln program ali madžarske stranke so vse tako korrumpirane, da pridejo pri njih programi šele v zadnji vrsti v poštev. Nemadžarske narodnosti bodo seveda ostale v opoziciji proti Tiszi, ali to ne pride v poštev, ker nimajo nič moči.

Z imenovanjem grofa Štefana Tisze za ogrskega ministrskega predsednika je zagotovljeno, da ostane v veljavi sedanjí sistem le še v brutalnejši obliki. Zakaj samovoljna brutalnost je poglavitna lastnost tega moža. Vlada bil s parlamentarno večino, ki je bila ustvarjena s silo in z ukradenim denarjem. Z večino, ki se ji lahko reče, da je roparska družba in katere eksistenca je že sama po sebi razžaljenje pravnega čuta vsakega najprimitivnejšega človeka.

V časih, ko je monarhija nad vse potrebna notranje konsolidacije, v časih, ko se nahaja ta država v jako kritičnem položaju in je gospodarsko propadanje rapidno, bi bil vsakdo pričakoval, da pride na Ogrskem na krmilo prehodno ministrstvo, ki razpusti parlament, izvede čiste volitve in pusti novi zbornici, da revidira volilni red. To se ni zgodilo, marveč prišel je na krmilo — Tisza. Domovini Lukacsev in Redlov pač ni pomagati!

Občni zbor „Zveze narodnih društev“.

V Celju, 9. junija.

Včeraj dopoldne se je vršil v mali dvorani Narodnega doma občni zbor »Zveze narodnih društev«. Članice so bile prav dobro zastopane po odposlancih, osobito so se postavila tudi letos trboveljska narodna društva z velikim številom došlih delegatov. Med gosti je mogel predsednik dr. Lev Brunčič pozdraviti znano marljivo trboveljsko društveno delavko, »slovensko mater« Dimnikovo, dalje prof. dr. Ilešiča iz Ljubljane in dež. posl. dr. V. Kuvčeva.

O delu »Zveze narodnih društev« v preteklem letu in o njenih bodočih ciljih je obširno razpravljal podpredsednik Janko Lešničar. Iz njegovega govora moremo podati tu le nekaj misli.

Uvodoma se je govornik bavil z društvenim življenjem na Malem Štajerju v 60. in 70. letih. Takrat delujoče čitalnice so bile že navzlic svojemu navidezno le zabavnemu in izobraževalnemu značaju obrambne organizacije proti razširjajoči se nemškutariji, bile so središče vsega političnega in kulturnega stremljenja slovenskega. In tak značaj so si narodna društva ohranila do danes, le da so dobila še eno težavno delo, da skušajo varovati narod pred pogubnimi ali vsaj prav gotovo škodljivimi vplivi klerikalizma. Klerikalci so ustanovili proti narodnim društvom na Sp. Štajerskem dolgo vrsto svojih, kakor jim pravijo, krščanskih izobraževalnih društev in so vse njihovo delo potom centralne organizacije osredotočili v eno smer: boj proti Narodni stranki, boj proti vsakomur, kdor ni klerikalnega političnega mišljenja. Politična društva pri nas ne uspevajo posebno, v klerikalni kakor Narodni stranki se doslej še ni posrečilo osnovati kake tesnejše organizacije v tej obliki. Zato pa se skušajo klerikalci med ljudstvom ugnjezditi potom raznovrstnih nepolitičnih društev. Razvili so v tem oziru mnogo, mnogo dela in postali tako samozavestni, da hočejo kulturno delo in vrednost narodnih društev sploh že popolnoma zanikati.

Ali tudi narodnjaki smo se pod pritiskom teh razmer odločili za centralno organizacijo svojih društev, ki bi naj skrbela za notranji njihov procvit in ki bi naj tudi njihovo delo napeljala v narodno-napredno politično in kulturno smer. Ustanovila se je 1. 1908 »Zveza narodnih društev«, ki šteje danes 101 članico, za polnih 29 več ko lani. Bilo je seveda pri ustanovitvi in tudi še kasneje treba premagati velike ovire; naši ljudje so bolj separatisti, včasih krajevni patrijotje, ki jim je malo mar za interese skupnosti, so včasih samoljubni in trmasti, sploh vsaki trdni organizaciji nenaklonjeni. Ali item: šlo je in 101 članica, ki jo šteje danes naša osrednja kulturna organizacija, ni samo na papirju!

Izvedli smo tekom letošnje spomladi za svoje članice društveno statistiko za lansko društveno leto. In pokazalo se je na podlagi števil in podatkov, ki so nam jih z malimi izjemami poslala vsa v Zvezi včlanjena društva, da štejejo Zvezne članice 5306 društev in društvenikov; priredile so lani 276 gledaliških predstav, koncertov, veselice, predavanj; ako prištejemo tu še 54 predavanj in shodov, ki jih je priredila 1. 1912/13 Zveza sama po društvih, dobimo lepo število 330 prireditvev, katerih pa glede njihove resnosti, notranje vrednosti in obsega ni primerjati z enakimi klerikalnimi. Število časopisov, revij in zabavnih listov po Zvezinih članicah znaša 448, knjig po knjižnicah 27.664, ki so se izposodile 30.736krat; to kaže, da je po nekod mnogo stare, nečitane šare. Denarni promet društev je znašal 152.127 K 26 v, premoženja je 137.750 K 74 v. K tem številkam pripominjamo, da bi se jih dalo zdatno zvišati, ako bi pristopila k Zvezi že vsa spodnještajerska narodna nepolitična društva. Kaže pa ta statistika, da naprednjaki ne držimo rok križem, da delamo marljivo na kulturnem polju, kajti kdor kulturno ni sejal, ne bo nikoli politično žet. Dasi včasih s političnim delom naše inteligence nismo zadovoljni, moramo vendar s hvalečnostjo in pohvalo priznati, da so njene žrtve za naše nepolitično delo velike in da dobro umeva pomen kulturnega društvenega dela za bodoče politične preobrate v katerikoli smeri.

Nato se je govornik bavil s skušnjami Zveze v minulemu letu. Najhuje se čuti pomanjkanje predavateljev in ljudskih govornikov. V tem oziru je premalo zanimanja med izobraženstvom, zlasti pa med akademskim naraščajem. Izrabiti bi morali vsako, tudi najmanjšo veselico, da se pove ljudstvu kaj gospodarskega ali političnega, da se ga z živo besedo pridobiva za naše narodne in strankarskopolitične ideale. Dobra beseda gre vselej k srcu in izda več ko najlepši časopisni članek in najboljša knjiga. Porabiti bi morali veselice vselej tudi v podučne in agitatorične svrhe, ne samo za polnjenje želodcev in podpiranje vinoreje. Zveza je poskusila lani s skioptičnimi predavanji; za sedaj se je rabilo večinoma le slike z Balkana in iz sokoškega življenja, v bodoče pa pridejo tudi druge zabavne in znanstvene reči na vrsto; poskusili bomo tudi z bajkami za otroke. Skioptikon je važno nazorno izobraževalno sredstvo.

Društva delajo zlasti na deželi tu in tam z velikimi težkočami. Duhovniki principijelno odvrčajo ljudi od njih; s pridigami, grožnjami, obrekovanjem in ovadstvom se skuša uničiti narodna društva ali vsaj oškodovati njih člane. Po tem še pridejo težave glede tajnikov, in sploh glede uprave, tako, da je bilo in še bo treba marsikje zdatne pomoči in vspodbude od centrale.

Vprašanje glede oživljenja mladinskih organizacij študira odbor prav marljivo in ga bode vsekakor že letošnje jesen rešil. Nujno pa je priporočati vsem društvenim članom in funkcionarjem, da mladino obojega spola pritegujejo k našim društvom in jo tam zaposlijo.

Glede dramatičnega dela, ureditve knjižnic in abstinenčnega gibanja čaka Zvezo obilo starega in novega posla. Treba nam le pri vsem marljivosti in vstrajnosti in ni dvoma, da bi naše ideje ne zmagale.

Tajnik A. Kunej je podal lepo zaokroženo poročilo, v katerem je navedel specificirano že omenjeno število Zvezinih članic in prireditvev; tajništvo Zveze je odposlalo lani 955 pisem in okoli 500 okrožnic. Blagajnik B. Kunej je podal blagajniško poročilo; glasom istega je imela Zveza 756 K 50 v dohodkov in 420 K izdatkov. Na predlog računskih pregledov

LISTEK.

Notarjeva sablja.

Spomini strahopetnega junaka.

Francoski spisal Louis d' Hurcourt; preložil Vladimir Svetek.

(Dalje.)

Pokleknil sem poleg njega, blazen od bolesti, ga vzel v naročje ter mu kričal v uho: »Kaj ti je, moj Bog, dragi Buchery, stari moj tovariš? Govori! Kaj naj storim?«

Izraz silne bolečine se je zrcalil v njegovih potezah, po celem telesu so ga vili krči.

— Umrl bom, mi je odgovoril s presekanih glasom. Ne jokaj... Umrem sabljo ob levici... zadovoljen... dal sem svoje življenje za življenje Napoleona... steklenica... bil je strup... nisem imel časa vsega popiti... ko bi me bil videl... bi bil... poiskal kaj drugega... Sporoči doktorju Ivanu.

Strašna kriza mu je odrezala besedo. Ruval sem si kar po cele pesti las.

— Poslušaj, je povzel zopet s tišjim glasom, ti si bil moj rekrut... vrl dečko... in... zelo rad sem te

imel. Vzemi moj častni križec, to je vse, kar imam... In če se vrneš še kdaj na teren, je jecjal z mežikanjem, ki sem je tako dobro poznal, zapri oči in istegni roko.

Nevarnosti ni!

To je bila njegova zadnja beseda. Krvave pene so mu stopile na ustne, zadnjič ga je zvil, in padel je mrtev na zemljo. Skušajoč mu pomagati, sem strgal zapone njegovega naprsnika, in ko sem odstranil službeno srajco, sem videl na plemenitem srcu, ki je nehalo biti, tetovirane sledeče besede, obsegajoče v kratkem celo njegovo življenje, polno udanosti in požrtvovalnosti: »Živela Francija! Živel cesar!«

Epilog.

Pred gospodom Bourdonnoizem, kraljevskim notarjem.

Dve leti pozneje, ravno istega dne, 11. aprila 1816 sem sedel v svoji pisarni. Moje življenje je bilo postalo že davno zopet mirno in redno. Vrnivši se k svojem ognjišču po abdikaciji cesarja v Fontainebleau, sem se, kakor si lahko mislite, pač varoval ga znova zapustiti med takozvani stotniki.

Dobil sem zopet trebušček in vrnila se mi je prejšnja dobra volja. Moja žena, izučena od prestanih neprijetnosti, ni več mislila na to, da bi me preoblekla v vojščaka. Našel sem

zopet svojo klientelo in partnerje pri bostonu. Ploskal sem, kakor prej, goslanju svojega bratranca Pitheux-Bourdonnoiza, smelim pesmim mirovnega sodnika Castelmoinoza in impromptuem vidama des Chopinetes, ki je bil edini nositelj žezla eleganc, odkar je bil izginil ubogi gospod Malancel, o čigar koncu bi bil jaz edini lahko povedal podrobnosti, česar sem se pa skrbno čuval, ker risem rad govoril o času, ki sem ga prebil pod zastavami.

Ker so bili vsi ljudje moje stotnije, kar jih je bilo iz Noisy-le-Bara doma, popadali tekom vojske, razven prebrisane Blaimisseta, sem ustvaril glede svojih namišljenih junastev molk s tem, da sem zagrozil svojemu prvemu pisarju, da ga vržem na mestu na cesto, ako črline besedico o tem.

To priporočilo je bilo pa sicer sploh nepotrebno. Blaimisset namreč ni bil moč, ki manjša slavo svojih lastnih velikih del s tem, da poveličuje one, koga drugega; nasprotno.

Čez nekaj časa sem se prepričal, da je veljal spričo svojih fantastičnih pripovedk v celnem Noisy-le-Baru in okolici za silnega junaka, jaz pa za več kot previdno za vojaško službo nesposobno osebo.

To sem opazil vsled namigavanja vidama des Chopinetes, ki me je pri-

se mi je sicer zelo smešno, toda bilo mi je prav, kajti nič bi ne bilo moglo moji praksi bolj škoditi nego glas krvožerca.

Vendar pa sem obesil v svoji pisarni nad svojo častniško sabljo za služni križec ubogega Bucheryja, in tuptam, če sem ga ogledoval, se me je polastila čudna nervoznost.

Med kratko vojsko pri Waterloo sem čital vojna poročila z zanimanjem, ki me je samega presenetilo. Posebno me je ganilo uničenje cesarske garde na Ženapski cesti, in Monsenžanski planjavi. Spomnil sem se, kako ljuba je bila mojemu poročniku — instruktorju samo prevara ob pogledu na naše kožuhovaline šepice, ko si je predstavljaj, da se nahaja še vedno v tem elitnem koru.

Zavezniške čete so imele še vedno Pariz zaseden, in skrbno sem se varoval stopiti v to mesto, kajti pogled na tujo uniformo mi je bil skrajno zopern. Sicer pa sem čital v javnih listih poročila o neprestanih prepirih med častniki bonapartisti in zavezniki! Kaj naj bi bil imel iskati pri teh kravalih?

Bil sem torej 11. aprila 1816, na dan obletnice smrti mojega ubogega Bucheryja, zatopljen v take žalostne misli, ko odpre Blaimisset vrata moje pisarne ter mi naznani obisk vidama des Chopinetes, ki me je pri-

šel prositi, da mu sestavim notarski akt.

Onemel sem začudenja, ko sem videl vstopiti za petami mojega klienta velikega pruskega častnika, na čigar spremstvo je bil bedasti vidame očividno silno ponosen.

— Gospod baron Otto von Schweinskopf, mi reče des Chopinetes bahavo.

Predstavljanje je bilo nepotrebno. Na prvi pogled sem spoznal pruskega častnika od Etožkega presenečenja, onega, čigar stotnijo sem v Bellevillski cesti tako temeljito poparil.

On me ni spoznal, to sem dobro opazil, v civilni obleki, dobro rejenega, sveže obritega, za pisalno mizo sedečega. Površno sem pozdravil, in ko je končal vidame informacijo, sem začel sestavljati notarski akt.

Trudil sem se na vse pretege, da sem ga skončal. Vsak trenotek so me prekinjale predrzne šale, ki si jih je dovoljeval prekorenjski selski plemič glede vojakov cesarskih armad, ki jih je imenoval predrzno »Loarske brigante«.

Ko je zagledal mojo sabljo, obeseno nad pisalno mizo, je vskliknil: — Ah! ah! čuden okrask za notarsko pisarno. To je nedvomno rodbinski spomin? (Konec prihodnja.)

dovalcev se je na to dal odboru ab-solutorij.

Na predlog dr. A. Božiča se je izvolil za bodoče društveno leto sledeči odbor: predsednik Janko Lešničar, podpredsednik dr. Lev Brunčič (Ptuj) in A. Gnus (Dol); tajnik A. Kunej, blagajnik Benjamin Kunej, odborniki dr. V. Kukovec, dr. Ernest Kalan, A. Trstenjak, dr. Karel Laznik, Franjo Voglar, Jakob Zadravec (Središče), Franjo Bizjak (Bočna), Franc Jamšek (Rajhenburg) in dr. Lj. Pivko (Maribor). Pregledovalci računov so M. Stibler, Čulek Josip (Št. Jur ob J. ž.) in Kocbek Franc (Gornji grad).

Po kratki debati o predlogu tajnika Kuneja glede podpornega sklada za ponesrečene prireditve in Zvezinega občevarja s članicami je povzel besedo profesor dr. Ilešič in razpravljati o stikih med jugoslovanskimi kulturnimi društvi. Razpravljal je najprej o kulturnih stikih med Srbi in Hrvati, ki so se razvili tekom zadnjega desetletja na vseh poljih lepih umetnosti in znanosti tako povolno, kakor bi tega nikdo ne pričakoval. Omenil je na to pričetek kulturnih stikov med Slovenci in Srbi in se bavil na to obširno o zvezah med našimi in hrvaškimi kulturnimi ter stanovskimi društvi. Navidezne in domišljave težave glede jezika ginejo vsaj pri izobraženstvu in cela vrsta stanov, kakor profesorji, zdravniki, inženirji, pravniki, ima ali skupna glasila s Hrvati in zasleduje skupno z njimi kulturne ter stanovske cilje ali pa preureja svoja glasila v slovensko-hrvaška in narobe. K vsemu temu pride ozka zveza med Slovenci in Hrvaško Matico, predavanja, prirejanje koncertov, odnosi med umetniki in pa med gledališči — tako da se more dandanes govoriti o živih in plodovitih kulturnih stikih med Slovenci in Srbohrvati, ali vsaj prav gotovo med Slovenci in katoliškim delom srbohrvaškega naroda. Predavanje, ki ga tu žal zaradi njegove obsežnosti ne moremo podati v celoti, bi zaslužilo objavo v kakem leposlovnem listu ali reviji. Kajti pregled in spoznanje tega, kar je in kar že imamo, vzbuja nedvomno k nadaljnjemu delu. Razume se samoobsebi, da je predavatelj, nam vedno dobro došel in ljub gost, žel za svoja izvajanja bučno pohvalo.

Dan se je zaključil z lepim koncertom, ki ga je priredilo Celjsko pevsko društvo pod geslom »Dr. A. Schwabov večer« v veliki dvorani celjskega Narodnega doma.

Proračunski odsek.

Včeraj popoldne so se vršila pogajanja med večinskimi strankami proračunskega odseka in vlado, zaradi predlogov Diamanda in Tomschika. Glede Diamandovega predloga ni prišlo do sporazuma; vlada stoji namreč na stališču, da mora biti finančni načrt rešen, če hoče zbornica končno rešiti uradniško vprašanje.

V zadevi predloga poslanca Tomschika, naj se izplača še ostalih 17 milijonov za železniške nastavlence, so se zedinili, in sicer v tej smeri, da se, kakor v proračunskem provizoriju prvega polletja, sprejme v proračun klavzula glede zboljšanja plač železniškim nastavlencem, ki involvira etapno izvedbo zahtev železniških nastavlencev. Železniški minister, dr. pl. Forster, bo že danes podal v železniškem odseku tozadevno izjavo.

Finančni minister se bo v proračunskem odseku izjavil proti predlogu Diamandovemu, naj se postavijo oni zneski, ki so potrebni, da postane službena pragmatika zakon. Vsled teh delnih rezultatov se zopet bavijo z mislijo, naj se meseca julija sestane državni zbor; vendar pa so mnenja, da se mora prej počakati, kako bodo izpadle galske deželnozborske volitve. Če se bo po teh še moglo vršiti zasedanje državnega zbora, je veliko vprašanje.

Sekcijski šef dr. Riedl je podal pojasnila o stanju pristajalnih del v Dalmaciji in o uredbi južnoameriške paroplovbe. Poslanec Gostinčar je zahteval, naj se popravci cesta Logatec-Idrija in naj se zgradi v Ljubljani centralni kolodvor. Govoril je tudi o razmerah v vevski tovarni. Končno pa je zahteval, naj se ustanove nove telefonске zveze na Kranjskem. Poslanec Delugan se je pritoževal, da se predloga o ustanovitvi italijanskega vseučilišča tako zavlačuje.

Dogodki na Balkanu.

Konflikt med zaveznicami.

Angleški kralj Juri se je napram mirovnim delegatom na zelo energičen način izjavil o možnosti nove balkanske vojne: Nova vojna, vojna

med zaveznicami, bi bila zločin nad človeštvom, in vsled tega se mora vse storiti, da se prepreči izbruh vojne. V zadnjih dneh so bila poročila z Balkana precej pomirlija, toda v zadnjem času se je situacija zopet zelo poostрила. In skoraj gotovo je pesimizem angleškega kralja precej opravičen.

Nekateri srbski listi poročajo, da so se ministrski predsednik Pašić in voditelji strank sporazumeli v tem zmislu, da bo Srbija od Bolgarske zahtevala v obvezni obliki odgovor na srbsko noto glede revizije srbsko-bolgarske zavezniške pogodbe. Če bi Bolgarska odklonila revizijo, tedaj bi Srbija proklamirala aneksijo osvojenega ozemlja.

Po mnenju gotovih srbskih političnih krogov je postalo skoraj popolnoma brezupno, da bi se bolgarsko-srbski konflikt rešil mirnim potom. V vojaških krogih že računajo s tem, da je vojna neizogibna, in pripravljajo vse potrebno. Če bi Srbija proklamirala aneksijo osvojenega ozemlja, tedaj bi Bolgarska to smatrala za povod k vojni. Vendar pa izjavljajo, da bi te odredbe ne značile izzivanja, temveč neizogibno obrambno odredbo. — V Skoplju, Bitolju in Prilepu so se ustanovili meščanski zbori, ki naj nabirajo muzejske stvari, prostovoljce za Srbijo v slučaju vojne z Bolgarsko. Srbski vojaški krogi trdijo, da je ta konskripcija dosegla že izborne uspehe, ker so se priglasili Turki iz celega osvojenega ozemlja.

Bolgarske čete so prišle v Valandovo v dojranskem okraju, kjer se nahajajo tudi srbske čete. Bolgarski poveljnik je prosil srbskega poveljnika, naj mu dovoli, da sme tam prenočevati, kar mu je srbski poveljnik dovolil. Ponoči pa je prišlo še nadaljnjih sedem bataljonov s tremi baterijami, na kar so se Srbi umaknili na nasprotni ležeče višine. Misli se, da nameravajo Bolgari prodirati proti železniški progi med Geogelijem in Strumico in da nameravajo to odrezati.

V črnogorskem zunanem ministertvu so mnenja, da se je sestanek štirih balkanskih ministrskih predsednikov odgodil edinele zaradi ministrske krize v Sofiji, in upajo, da se bodo vsa sporna vprašanja, tudi srbsko-bolgarsko, rešila mirnim potom.

Ministrska kriza v Srbiji?

Kakor poroča pariški list »Liberté«, je ruska vlada v vseh glavnih mestih balkanskih držav energično nastopila, da doseže kolikor mogoče popolne demobilizacije vojnih moči. Grška in Srbija sta tozadevne predloge Rusije ugodno sprejeli ter izjavili, da bosta obdržali pod orožjem le 70.000 do 80.000 moči, ki so potrebni v osvojenem ozemlju. Izjava Bolgarske na ta predlog ni določila. Ob enem s tem korakom Rusije so tudi zastopniki ostalih velevlavstij ponovili v Atenah, Belgradu in Sofiji svoje navseve v pomirljivem zmislu.

Kakor je izvedela »Neue Freie Presse« iz diplomatskih krogov, je precej negotovo postalo stališče Pašićev, ker je sestanek štirih balkanskih ministrskih predsednikov odgoden. Celotno v njegovi lastni, staroradikalni stranki je nastalo mnenje, ki se ne sklada z njegovo dosedanjim neodločnostjo napram Bolgarski. Če bi Pašić demisijsiral, tedaj pride na krmilo najbrže ministrstvo Novaković. Novaković je bil prvi mirovni delegat v Londonu, je voditelj napredne stranke in je bil neposredno pred Pašićem ministrski predsednik. Nikolič je bil že poklican v Belgrad. Govori se tudi o ministrstvu radikalcev, ali pod vodstvom predsednika skupščine, Nikoliča, ali pa pod vodstvom sedanjega notranjega ministra Protića.

Albanija.

Albanska korespondenca vidi in sliši stvari, ki se nikdar prigodile niso in ki imajo predvsem namen potrditi ono mnenje, ki se je izreklo o literarnem biroju našega zunanjega ministra in o njeni enakovredni hčerki — albanski korespondenci. Tako poroča ta korespondenca, da je pred par dnevi odredila mednarodna komisija aretacijo nekega sumljivega črnogorskega popa, ki je v zadnjem času večkrat prišel v avstro-ogrski generalni konzulat, v franciškanski samostan in v hišo nadškofa, ter skušal tja s silo vdreti. Pri njem so dobili seznam raznih uglednih oseb in revolver. Istega dne so aretirali nekega Črnogorca, naslednjega dne pa štiri Srbe in Črnogorce, pri katerih so tudi našli orožje in zelo obremenilna pisma.

Iz Korice poroča ista korespondenca, da so častniki ondotne grške posadke poslale poslaniški reuniti v London v imenu ondotnega prebivalstva izjavo, da so prebivalci Korice in okolice ogorčeni, ker ne bodo pripadli Grški. S to izjavo pa se prebivalstvo ne strinja. Sicer se je vršil

v Korici shod, ki je sklenil podobno resolucijo. Tega shoda pa se je udeležilo komaj deset (?) ondotnih prebivalcev in tudi ti le, ker so bili z orožjem k temu prisiljeni. Na enak način so tudi v drugih krajih priredili shode. V Oparju so grški vojniki ustrelili dva četaška voditelja.

Provizorična albanska vlada v Valoni je izgnala več Italijanov, ker so ti poskušali z domačini ustanoviti tajen komite, imenovan »črna roka«.

Mirovna konferenca.

Mirovna konferenca je imela včeraj svojo zadnjo sejo. Turki so zahtevali klavzulo v razsodišču glede spornih vprašanj, kako naj se razlaga protokol. Rešitev tega vprašanja so rezervirali za pozneje. Nato je prišlo na vrsto šest člankov, ki so jih formulirali zaveznicami:

1. Vojni vjetniki se vzamejo v zamenjavo. To točko so za pozneje rezervirali.
2. Splošna amnestija za vse zločine in prestopke, ki so v zvezi z vojno. Je bilo sprejeto.
3. Pravica prebivalcev anektiranih provinc, da v teku treh let optirajo za svoje državljanstvo in da se svobodno izselijo. Je bilo sprejeto.
4. Vprašanje vakuf-posestev se bo uredilo s poznejšo konvencijo.
5. Glede narodno-pravnih pogodb posameznih zaveznikov s Turčijo ostane pri statusu quo aute bellum. Je bilo sprejeto.
6. Sprejeto je tudi bilo, da se zopet ustvarijo poštne in brzojavne zveze.

Nato je predlagal predsednik Skuludos, naj se vse materije, o katerih se niso sporazumeli, sprejmejo v protokolu, ostale pa naj se rezervirajo za rešitev v posebnih protokolih. To pa so Turki odklonili ter predlagali, naj se vse to reši v posameznih protokolih s posameznimi zaveznicami. Proti temu so ugovarjali Srbi.

Slike iz vojne.

Napisal Mile Pavlović.

III.

Srbsko srce.

Štab konjeniške divizije je prenočil v vasi Trojaci ob vzhodu Pletvara. Planina in vsa okolica je bila pokrita s snegom. Mraz je bil. Četniki s konjeniško patroljo so prodrli že kaka dva, tri kilometre naprej. Tu so našli na sovražno patroljo. Prišel se je boj.

Sovražnik je takoj uvidel, da se ne more dolgo upirati. Nekoliko turških vojakov je padlo, drugi so se razbežali. V borbi jih je ostalo samo še četvorica. Ti so takoj ponudili predajo: položili so puške na zemljo, dvignili roke kvišku in klicali: »Teslim!« (Udajamo se.)

Toda četniki, katere je sovražnik že tolikokrat prevaril na ta način, niso hoteli verjeti, marveč so izprožili puške na zaostale turške vojake in vsi štirje so teblebili na tla. Slučaj je hotel, da so bili vsi štirje ranjeni.

Četniki so se jim približali. Ranjenci, misleč, da jih bodo pomorili, so sklenili roke, obupno proseč: »Aman, aman!« (Milost, milost.)

Četniki so jim darovali življenje in jih pozvali, na gredo z njimi. Trije izmed njih so se dvignili ter jeli, zibajoč se, stopati za četniki. Toda eden izmed njih se ni mogel geniti z mesta.

Bil je težko ranjen: strel mu je prebil obe nogi, a krogla mu je razdrobila bočno kost. Treba bi ga bilo ubiti, da se dalje ne muči, ali pa ga vzeti sabo.

Konjeniku iz predstraže, ki je bil na rekognosciranju, se je zasmilil ta ranjenec in rekel je četnikom:

»Nikar ga ne ubijte, možje, vzemimo tudi njega sabo.«

Četniki niso bili nasprotni, toda nihče ni hotel ranjenca nositi.

Toda konjenik se je spomnil na nekaj: odhiti je v bližnjo vas. Preiskal je nekaj hiš in končno našel oslička. Dve polni uri je ležal ranjenec v snegu, predno se je konjenik pojavil z osličkom. Med tem so četniki z ostalimi ranjenci že zdavna odšli.

Pozno ponoči je konjenik prispel k svojemu štabu. Na osličku je nosil težko ranjenega sovražnika.

Poveljnik in častniki so takoj napravili prostor pri ognju: da se ranjenec malo ogreje, ker je bil naravnost otrpel od mraza. Položili so ga na slamo kraj ognja.

»Zakaj ga nisi, brate, ustrelil?« je vprašal poveljnik konjenika, ki je ranjenca pripeljal sabo.

»Smilil se mi je, gospod stotnik, da bi mu končal življenje. Morda je dober človek...«

»Morda pa tudi ni...« »Kdo naj to ve! Toda jaz nisem hotel ubijati ranjenca!«

»A zakaj ne, brate?«

»Zakaj ne? On je bil naš sovražnik, dokler je bil v bojni vrsti. Dokler ima puško v roki, on ubija mene, jaz ubijam njega: kdor koga zadene. Sovražnik je, dokler se more boriti, napadati in braniti se. Čim je strn na tla, ni več za borbo, čim je ranjen, je on zopet človek, ni več bolec, ni več sovražnik... In ustrelil ga nisem za to, ker imam srbsko srce...«

Poveljnik ga je potapljaj po ramih:

»Desetnik, prav in dobro si storil.«

Poveljniku je ugajalo takšno pojmovanje vojaške dolžnosti.

A Stambolija, poveljnikov sluga, je prinesel od nekod, videč, da so ranjenci gladni, krožnik sira in ga razdelil med nje.

Štajersko.

Iz Dola pri Hrastniku. Kakor že enkrat poročano, obhaja letos »Bralno društvo« na Dolu dvajsetletnico svojega obstanka. Da se ta jubilej društva čimbolj proslavi, sklenil je odbor istega prirediti veselico v večjem obsegu. Natančni spored se naznani potom časopisov pravočasno. Veselica se vrši ob vsakem vremenu in nepreklicno v nedeljo, dne 13. julija 1913. Najvljudneje se prosi vsa sosednja slovenska društva, da bi se na to blagohotno ozirala ter ne prirejala svojih veselic na ta dan.

Iz Brežic. V nedeljo, dne 15. junija 1913 popoldne ob pol 5. priredi Čitalnica v Brežicah koncert v veliki dvorani Narodnega doma. Posamezne koncertne točke proizvajata salonski orkester iz Krškega in čitalniški mešani pevski zbor. Krški salonski orkester, ki obstoji iz 16 članov, se je vključil kratkemu času svojega obstanka pod neumornim vodstvom g. Joškota Pfeiferja povselp do lepe umetniške višine, brežiški mešani pevski zbor pa je itak že od nekdaj dobro znan, tako da se nam obeta prijetna zabava.

Iz Slovenske Bistrice poročajo, da je prevzel že vladni komisar baron Stefan Neugebauer posle okrajnega zastopa.

Iz Gaberja pri Celju. Za poletni čas se uredi na vrtu Sokolskega doma strelišče. Streljalo se bo na tarčo ob četrtkih od 6. zvečer in ob nedeljah od 8. do polnočnega. Tekmovalo se bo pri streljanju v treh razredih in so za zmagovalce določena lepa darila.

Iz Maribora. Čitali smo že več poročil, da priredijo mariborske Ciril-Metodove podružnice v nedeljo, 15. junija veliko slavnost. Že več kakor 14 dni opazujemo v Narodnem domu veliko gibanje, enkrat sejo sami dam, drugokrat velikega odbora, vsak trenutek pa posvetovanje kakih treh ali štirih gospodov, ki napravljajo resne in važne oblike, kakor kaki generalni štab, ko je treba mobilizirati celo armado. Veliko govorjenja, veliko vetra in skoraj neho te smo dvomili, ali sledijo temu tudi primerna dejanja. In danes, nekaj dni pred slavnostjo, kaki preobrat! Zdi se nam, kakor da bi se nameraval demolirati stari Narodni dom, da se napravi novi tabor. Na dvorišču ni več prostora za goste. Tu kup desk in raznega lesovja, tam izkladajo iz voza smrekove mladice; na eni strani pripravljajo delavci veliki oder za godbo, dočim si drugi belijo glave, da bi uredili različne šotore. Kegljisce počiva, tam se baje pripravljajo velikanski muzej. Če greš v klet, moraš paziti, da ne trčiš ob kakega železničarja, vse polno jih je, pripravljajo plesalnico, pivnico in če se ne varamo, tudi neki labirint. Ti nekdanji prostori »Bralnega društva«, napravijo že danes neki čarobni vtisk, zdi se nam, da se popeljemo z lokomotivo v neko luknjo, iz katere ni več izhoda. V veliki dvorani je ravnokar vaja za otroško predstavo, ki bo pravi simbol cele prireditve. Majhna dvorana je namenjena za neki veliki bazar. Za danes tam še ni drugega, kakor vse polno zabojev in dva gospoda računata ravnokar s trgovsko premetenostjo, kako bi se dalo več zaslužiti — pardon, kako bi se dalo lepše urediti. Edino v čitalniških prostorih, kjer bo kavarna in razna ponočna podjetja, je še vse pri starem in nismo opazili nič drugega, kakor krog naših rednih čitalcev, ki so burno protestirali, da se jih povodom slavnosti za 4 dni ven vrže. Kje bo urad za civilni zakon, turški dom in veliko drugih šaljivih oddelkov, ni se dalo izvedeti. Vse kaže, da bo ta slavnost izpomantno podjetje in vredno, da si ga ogleda vsakdo. Torej, na veselo svidenje!

—gl—

Iz Maribora. Slovensko dijaštvo pokaži, da si vneto za družbo sv. Cirila in Metoda. Prav žalostno je

bilo v zadnjem »Slov. Braniku« čitati o slov. dijaštvu, da se ne zanima več tako za družbo. Da, to je res. Najbolj so se vneti dijaki na meji: slovensko-nemški, a tudi slov.-italijanski v Mariboru, Gorici itd., a v slovenskih mestih, kakor Ljubljana itd., pa ni nič pravega zanimanja. To pa zaradi tega, ker ne zasledujejo nemško-narodnega gibanja. Zato dragi tovariši dijaki čitate »Slovenski Branik«, ker on vam pove o po-zrtvovanosti Nemcev. In mi Sloven-ci naj bi zaostali? Pojdimo v boj za naše pravice in ponosni bomo lahko dijaki z zvestjostjo, da smo krepka opora družbi sv. Cirila in Metoda. God sv. Cirila in Metoda se približuje. Zato slov. dijaki ne pozabimo slovenska apostolaja in počastimo ju z majhnim darom, ki ga denemo na altar družbi sv. Cirila in Metoda. Poberajmo že 4., 5., 6. julija med domačini, sajni treba veliko, po 2, 4, 6, 10 v in nastale bodo lepe vsote, ki bodo pričale o zvestobi dijakov Ciril-Metodovi družbi. Dne 7. julija pa pošljimo denar glavnemu vodstvu družbi Ciril-Metodovi v Ljubljano, Narodni dom. Torej tovariši dijaki ne dajmo se osramotiti in naprmo naše mlade moči, da bomo vredni slovenski sinovi. Na zdar! — Dijak s slovensko-nemške meje.

Iz Gradca. Nekateri prenapetosti med nemškim učiteljstvom bi radi razbili skupno organizacijo štajerskega učiteljstva »Lehrerbund«. Skušali so že pri »bundovih« sejah ponovno zanesti med slovenske in nemške odbornike razpor, ali ti poskusi se niso obnesli, ker se je večina jasno zavedala koristi, ki jih ima vse štajersko učiteljstvo od skupne stanovske organizacije. Dne 5. t. m. je zborovalo v Veitschu na Zg. Štajerskem učiteljsko društvo za okraja Kindberg in Müzzzuschlag. Sklenilo je na predlog nekaterih šovinistov predlagati pri zvezi nemških učiteljev in učiteljic, naj izstopi iz »Lehrerbunda«, kratkoma, naj se razbije skupna, nepolitična stanovska organizacija štajerskega učiteljstva. Predlog so ti šovinisti utemeljevali z neopravičenimi napadi na slovenske učitelje, češ, da ničesar ne store za regulacijo učiteljskih plač in vedno le brez truda in dela uživajo to, kar so njihovi nemški tovariši dosegli. Potem pa da ničesar ne store proti deželnozborski obstrukciji »svojih« deželnih poslancev. Nočemo segati v besedo zvezi slovenskih učiteljev in učiteljic, dalo pa bi se take ugovore nemških šovinistov jako uspešno pobiti, saj njihove akcije za regulacijo učiteljskih plač niso bogve kako plodovite. Pri Lehrerbundu bo treba nemškim prenapetjem temeljito zmiti glave.

Za slovenskega sedlarja je ugodna naselitev v Ljutomeru. Več pove Klub slovenskih obrtnikov v Ljutomeru. — Tudi v Slov. Gradcu bi sedlar dobro izhajal. Več se izve pri g. Lov. Vavpotu, uradniku ondotne posojilnice.

V nedeljo, 15. junija v Maribor!

Velika Ciril-Metodova slavnost.

Spominjajte se narodne meje!

Koroško.

Na Dunaju v hotelu Germania so aretirali 18letnega mizarskega pomočnika Franca Tilicha, ki je priznal, da je pokradel po Koroškem več posestnikov, posebno gostilničarjem večje vsote denarja in tudi drugo blago. Tilicha pripeljejo te dni v Celovec.

Mrtvega so našli v domačem stranišču v Zgornji Beli službujočega hlappa 31letnega Ivana Kobača. Kobač je imel epileptične napade in je umrl po izreku zdravnika naravne smrti.

Španski goljufi. Posestnik in strojar v Labudu Franc Salberger je dobil od nekega I. pl. M. iz Barcelone pismo, v katerem mu ta naznanja, da je zaradi krivde v zaporu, da pa ima v nekem kovčegu, ki je deponiran na nekem inozemskem kolodvoru, v skrivnem predalu 800.000 frankov. Pisec pozivlja Salbergerja, da naj pride v Barcelono, kjer naj plača sodne stroške in globo, v skupnem znesku 2500 frankov, nakar bosta dvignila skrit zaklad 800.000 frankov. Od tega zaklada dobi Salberger tretjino, po odbitku skupnih stroškov. Salberger naj, če je zadovoljen, brzojavi v Barcelono.

Primorsko.

Tržaške občinske volitve. — Bilanca. Izid tržaških občinskih volitev smo priobčili že včeraj natančno. K temu dodajamo še sledeče: Po vsem velikanskem naporu in z vsemi

silami, z uporabo vseh sredstev, dovoljenih in nedovoljenih, s pretnjo, grožnjo in z denarjem zasigurala si je laško-liberalna kamora, in še to s pomočjo Nemcev, edino le drugi in peti mestni volilni okraj. Vsled tega je zavladala namesto pripravljanih orgij zmagoslavja v kamori klavarna pobitost. Povzročil jo je deloma nespeh, deloma pa reakcija po najskrajnejšem naporu vseh sil. Še manj mego laška kamora se more veseliti izida social - demokratična stranka. Pred štirimi leti so prišli socialni demokrati v ožjo volitev v 5 okrajih z 12 mandati, letos pa samo v dveh okrajih s 5 mandati, ki pa so odvisni od slovenskih glasov. — Po volitvi se je zbrala v Narodnem domu številna množica slovenskega ljudstva, kateri je poročal o izidu volitve državni poslanec dr. Otokar Rybář, ki je izvajal približno sledeče: V primeru z volitvami v letu 1909. so Slovenci lahko ponosni na izid. Slovenci so največ napredovali v I. okraju in uspeh ožjih volitev je odvisen od Slovencev. V II. okraju se je pokazal velik nazadek socialnih demokratov. V III. okraju so prišli Slovenci leta 1909. v ožjo volitev samo z enim kandidatom, letos pa so prišli v ožjo volitev z obema kandidatom. Število slovenskih volilcev je sicer letos manjšo, toda razmerje med Slovenci in laškimi liberalci je boljše. V IV. okraju so enake razmere kot v III. in se bo vršila ožja volitev. V V. okraju so Slovenci nekoliko nazadovale, toda nazadovale so vsi, posebno pa socialni demokrati (ca. 300 glasov). V tem okraju se nam tudi drastično in posebno za socialne demokrate zelo poučljiv slučaj, ki kaže, kaj povzroči raznarodovanje. Temu okraju je priklonjen tudi Kladin, ki je bil pred leti popolnoma slovenski in je sedaj laški. Izvoljeni so bili laški liberalci, socialni demokrati so padli, kar bi se ne zgodilo, če bi bil Kladin še slovenski. Prišli bi bili v ožjo volitev. V V. okraju so ostali Slovenci na istem, kot so bili. Nazadovale so socialni demokrati v prid laškemu liberalcem. Pri ožji volitvi odločujejo Slovenci.

V splošnem so napredovali Slovenci od zadnjih volitev od 24% na 28%. Tudi z uspehom v okoliških okrajih smejo biti Slovenci zadovoljni. V I. volil. okraju so dobili skupni nasprotniki vključ raznim občinskimi napravami in tovarnam komaj 200 glasov več kot zadnjič. V II. okraju so ostali Slovenci približno na istem mestu. Prišlo je do ožje volitve med slovenskim in socialno-demokratskim kandidatom. Prirastek laško-liberalnih glasov gre na račun novopriseljenega italijanskega življa in na račun pritiska magistratnih priganjancev. Posebno se je odlikoval v tem okraju Lonjer. Pri ožji volitvi se mora napeti vse sile, da prodre slovenski kandidat dr. Just Pertot. V III. okraju je uspel Slovenec tudi zadovoljiv. Vendar pa bi bil uspeh Slovencev pri malo večji narodni zavednosti lahko boljši, posebno v Rožanu, v Trebach, v Sv. Križu in zlasti na narodnem Proseku, oziroma Kontovelju. — Socialni demokrati nimajo tiste moči, s katero so se bahali. V mestu imajo 5 kandidatov v ožji volitvi, v okolici pa enega. Slovenci pa imajo v okolici tri izvoljene in enega v ožji volitvi, v mestu pa 5 v ožjih volitvah. Govornik je nato pozival vse Slovence, da naj z vsemi silami delujejo za ožje volitve, ki se vrše v četrtek, 12. t. m. Nato je množica odšla iz dvorane, zapela razoglavla pred Narodnim domom himno »Hej Slovani« in se nato popolnoma mirno razšla.

Izgredi laških liberalcev in socialnih demokratov. Po volitvi so morali zvečer laški kamorasi par sto ljudi iz Starega mesta, moških in žensk, katerim se je priklopilo še nekaj drugega občinstva in cel ta zbor je šel kričaje: »Vive Trieste italiana!« po mestu. Šla je ta čudna kupina razgrajevcev pozdravljati nekakega nemškega Italijana dr. Gasserja in župana, in prišla končno pred Delavski dom. Kamoristični kričaji so začeli silno psovati, nakar so jih pozdravili iz Delavskega doma s tem, da so jih začeli obmetavati z raznimi stvarmi. Kamorasi so odgovarjali s kamenjem in opeko, pri čemer je bilo več oseb lahko ranjenih. Nadel je tudi en strel in ranjen je bil en policijski uradnik. V Delavskem domu so bili oboroženi skoraj vsi z revolverji, ker so pričakovali napad kamorasev, ki bi se bil tudi v veliki meri izvršil, da ni policija pravočasno razgnala kamorasev tolpe. Če pristejemo k temu še par svečic na oknih v Starem mestu na čast županu dr. Valeriu, lahko rečemo, da je bilo to celo slavje laških kamorasev in socialnih demokratov za njihove klavrne zmage.

Potovalci okoli sveta. V Trstu prišla zakonska Boney iz Sofije, ki potujeta že od 31. marca l. 1901. Ž njima gre tudi njihov šletni sinček. Družina bode potovala še več let, predno dovrši začrtano turo.

Velika tatvina. Neznani tatovi so vlomili v vilo trgovca Cassaba v Trstu in odnesli iz nekega kovčega, ki je bil v kopalni sobi, za 1000 kron raznih vrednosti.

Marogasti legar. Do včeraj jutraj se stanje za marogastim legarjem obolelih mornarjev še ni prav nič zboljšalo. Parnik »Dubrovnik«, katerega so poslali v lazaret, ker se je peljal na njem skrivaj en mornar parnika »Vorwärts«, je dobil včeraj libero pratico in odplul iz Trsta z novim moštvom, ker so staro moštvo obdržali pod zdravniškim nadzorom. Včeraj pa sta umrla dva bolnika in sicer v lazaretu nakladatelj premoga, Matevž Vukov, in v Magdalenski bolnici kurjač Blažica, oba uslužbenca parnika »Vorwärts«.

Pelagra v Furlaniji. Koncem leta 1909. kaže statistika, da je obolelo v Furlaniji 1290 oseb za to strašno boleznijo. Ustanovila se je posebna komisija, ki ima nalogo, da kolikor mogoče omeji razširjanje te bolezni. Komisija je dosegla s pomočjo drugih merodajnih faktorjev lep uspeh, kajti koncem leta 1912. se izkazuje v letni statistiki samo še 593 slučajev obolenja. Največ slučajev pride na občini Červinjan, kateri slede občine Kormin, Gradišče in Tržič.

Dnevne vesti.

Ali bo mogla uspevati deželna električna centrala? Klerikalci z »deželnim finančnim ministrom« dr. Lampetom na čelu pravijo, da strokovnjaki pa zatrjujejo, da ne. Tudi naš list je že opetovano izražal svoje dvome, da-li bo deželna električna centrala ob Završnici za deželo plodonosno podjetje, ter je pri tem zlasti opozarjal na okolnost, da električna centrala ne bo imela zadostnega števila odjemalcev v krogu industrije, kar pomenja toliko, kakor da ne bo mogla uspevati, ker ji z odjemalci med kmetskim ljudstvom ni mnogo pomagano. In da je to naše mnenje pravilno, dokazuje poročilo, ki ga je podal Emil Honigmann po nalogu »Elektrotehničnega društva« nižjeavstrijski trgovski zbornici in ki ga priobčuje strokovno glasilo »Elektrotechnik und Maschinenbau« v svoji 22. številki. V tem poročilu čitamo med drugim: »Uvedba elektrike v kmetijstvo povzroča velike težkoče, ne samo z ozirom na visoke nabavne stroške priključkov in naprav, ki jih morejo tvegati vendarle večinoma samo veleposestniki, ne pa kmetje, kakor zlasti zategadelj, ker kmetijstvo nima tako kakor industrija v celoti popolnoma enakomernne potrebe na elektriki. Kmetijstvo potrebuje vse leto le malo elektrike, samo ob času žetve pa je rabi velike množice. Zaradi tega so agrarci obratni vobče najslabši odjemalci deželnih električnih central, ki se ne morejo rentirati, ako še poleg teh nimajo rednih odjemalcev v industrijskih krogih.« — Če je to mnenje strokovnjaka pravilno, vzroka pač nimamo, da bi o tem dvomili, potem je usoda deželne električne naprave ob Završnici vnaprej zapečateni.

Italijani so proglasili abstinenco. V drugem okoliškem okraju v Trstu se ima, kakor je znano, vršiti prihodnji četrtek ožja volitev med slovenskim narodnim kandidatom dr. Justom Pertotom in socialnim demokratom Kopačem. Pri volitvi bi odločevali Italijani, katerih kandidat Pirich je dobil 356 glasov. Ker so pa Italijani za svoje volilce glasom »Piccola«, ki piše »per il distretto del I. corpo elettorale del Territorio, dove il ballottaggio è fra due slavi (lo slavo socialista e lo slavo nazionalista) fu naturalmente proclamata l'astensione«, proglasili abstinenco, je zmaga narodnega kandidata zagotovljena, ker je slovenski kandidat dr. Pertot dobil pri prvotni volitvi 1068 glasov, socialni demokrat Kopač pa samo 654 glasov. Vrh tega je treba še upoštevati, da je bilo pri prvi volitvi neveljavnih 213 glasov, ki so po pretežni večini odpadle slovenski narodni stranki. Če se torej poskrbi, da bodo oni volilci, katerih glas je bil zadnjič razveljavljen, oddali veljavne glasovnice, bo slovenski kandidat prodril celo v slučaj, ako glasujejo s socialisti tudi Italijani.

Vzoren katoličan. Omenili smo že, da je bil generalski špijon Redl zelo pobožen gospod. Zdaj so prišle na svetlo prav značilne stvari o pobožnosti tega velikanskega izdajalca. Ta Redl ni samo hodil vsako nedeljo in dostikrat tudi med tednom z velikim molitvenikom k maši, nego je tudi sovražil in preganjal različne oficirje, ki so mislili, da za vestno in dobro izpolnjevanje vojaških dolžnosti pobožnjakarstvo ni ravno potrebno. Redl je bil eden glavnih provzročiteljev duhovnih vaj za oficirje in je močno delal, da so vojake

vse bolj silili k spovedi. Zgodilo se je celo, da je Redl denunciral več oficirjev, ker niso bili prijatelji duhovnih vaj in jim je za vse življenje škodoval. Sploh je bil zelo goreč in fanatičen v verskem oziru in bil deležen največjih simpatij visokih cerkvenih krogov. In ta velepobožni vzorni katoličan je bil eden največjih izdajalcev in »gaunerjev«, kar jih je svet kdaj videl. Tu se je zopet pokazalo, koliko je vredna pobožnost in vernost tistih ljudi, ki imajo vero vedno na jeziku. Na vzornega katoličana Redla so pač lahko ponosni vsi cerkveni krogi in pa tudi vsi tisti vojaški krogi, ki so duhovne vaje za oficirje propagirali, da bi z njimi utrdili zanesljivost, zvestobo, vneto in požrtvovalno oficirskega zbora. Na Redlu se je uspeh pokazal!

Zaradi članka g. Thelmerjeve psuje snočni »Slovenec« narodno-napredno stranko in časopisje z najizdatnejšimi psovki. Na polje zmerjanja se mi ne podamo, prepustimo to popolnoma »Slovincu«, pribijamo pa, da je pravi odgovor na ohodilžive g. Thelmerjeve samo tožba in nič drugega kakor tožba.

Avstrijski sodniki in albanske šole. Avstrijska vlada je sodnikom v občeh gorka, ker jih nima v rokah in jim ne more ukazovati, kako naj sodijo. Zato se niti ne gane, da bi kaj storila za sodnike zdaj, ko je vsled glupe njene politike v vsej državi skoraj neznosna draginja. Njena dolžnost bi bila, da pomaga v prvi vrsti sodnikom izmed vseh državnih uslužbencev, ker sodniki trpijo pod pritiskom draginje največ. Sodnik namreč ne sme imeti nobenega postranskega zaslužka, razen če si kaj zasluži z literarnim delom, literarnega zaslužka pa pri nas Slovenci gotovo ni. Državni zdravniki izvršujejo poleg svoje službe še zdravniško prakso, zaslužijo kot sodni izvedenci, kot železniški, tovarniški ali okrajno - bolniški zdravniki; — živnozdravniki imajo nebroj komisij, pregledujejo meso in živali, kar jim vse precej nese, in imajo še privatno prakso; — državni uradniki stavbene stroke delajo stavbne načrte in proračune, zaslužijo, če jih kličejo za sodne izvedence za tisto pot, za katero ima sodnik le 7 K djetet, po 80 do 150 K in imajo še svoje komisije, kakor ogleda, kolavdacije itd., računski uradniki pomagajo pri hranilnicah ali drugih denarnih in zasebnih zavodih in zaslužijo tam kaj, — le ubogi sodniki ne zaslužijo ničesar. Opetovano so prosili državo pomoči, zamen. Država ima pač denar za turške ubežnike in albanske šole, za avstrijskega uradnika nima denarja. Gospodarski polom, ki ga je država sama zakrivila, so začeli na svoji koži izmed vseh uradnikov prvi čutiti — avstrijski sodniki. — To dokazuje sledeči za državo zelo smotan slučaj. Na Dunaju je živel tiho in skromno okrajni sodnik. Brez lastne krivde je začel v dolgeve in težkoče, tako da mu je ostajalo za življenje mesečno le 50 K. Ker s tem ni mogel izhajati, otrokom pa je moral dati jesti, je prišel pred kratkim v neko dunajsko odvetniško pisarno in prosil odvetnika, kateremu se je bil poprej kot okrajni sodnik tainta predstavil, za posojilo. Odvetnik pa prosilcu ni verjel, da je res okrajni sodnik v skrajni bedi, temveč je mislil, da ima opraviti s sleparjem. Zato mu ni dal posojila, pač pa je skrivaj poklical policijo, ki je odvedla prosilca na urad, kjer so dognali, da je prosilec res aktiven okrajni sodnik. Seveda so ga takoj izpustili in poročali o zadevi njegovemu predstojstvu. Človek bi mislil, da ga bodo pač premestili h kakemu drugemu sodišču in mu dali podpore. Toda to se navadno pri nas ne zgodi. Vpokočili so ga nenadoma. Pa mislite, da so mu dali penzijo svetnika? Kaj še, kot okrajni sodnik je šel v penzijo, ki je za več nego 2500 K manjša nego plača. Zdaj pa naj izhaja, če more! Če pride pisarniški uradnik v dolgeve, hitro napreduje, samo da se izkobač iz dolgov. Sodnika pa v takem slučaju na lastne stroške prestavijo in kake 3 ali 5 let preskakujejo v napredovanju. Na ta način mora zlestiti še bolj v dolgeve. Z dunajskim okrajnim sodnikom se je pričelo, na vrsto pa pride še marsikdo drug, če država v naglici ne pomore. Za okrajnega sodnika ni smatno, pač pa se v inozemju in doma smatra za sramoto države, ki plača sodnika tako slabo, da mora — beračiti.

Deželni odbor »prijatelj obrtnikov. Iz Novega mesta: V Novem mestu obstoji takozvana obrtna nadaljevalna šola za obrtniške vajence. Ta šola se vzdržuje s podporo države, deželnega odbora, novomeške in šmihelske občine in podpira jo tudi trgovska in obrtna zbornica. Dočim so vsi drugi faktorji svoje obveznosti napram šoli točno izpolnjevali, je deželni odbor že za l. 1912. ustavil vsako podporo in čud-

no — v istem letu je tudi kandijanski župan Zurec ustavil podporo svoje občine. Ker nekateri učitelji niti za l. 1911. niso dobili več remuneracije, in je deželni odbor vključ izrecni izjavi deželne vlade za l. 1913. zopet vstavil podporo, je v zadnjem času prišlo do tega, da se ima šola kratkoma opustiti. To je posebno značilno, ker klerikalci: Jarc, Kregar, Remc in drugi ravno letos opetovano prodajajo svoje zlate obljube novomeškimi obrtnikom in pri vsakem obisku in shodu poudarjajo, kako jim srce gorko bije za povzdigo in izobrazbo obrtniškega stanu. Naš župan je na poziv šolskega vodstva za to nedeljo sklical vse zastopnike obrtnikov k posebnemu zborovanju mestno dvorano. Povabil je tudi gimnazijskega ravnatelja Brežnika ter s posebnim povabilom tudi za obrtni stan tako vnetega poslanca Jarca. Ali na splošno začudenje — koga ni bilo? Jarca! Župan Rosman je na zborovanju omenil, da ima ta šola sedaj že 3166 K primanjkljaja. Učencev je v tej šoli vedno več, stroški so vedno večji, a dohodki in prispevki vedno manjši. Dež. odbor je za l. 1912. ustavil podporo, češ, da je dotični kredit že — pošel. Vendar pa se je sklenilo, da bo deželni odbor zato pa za l. 1913. v to svrhu določil primerno večjo podporo. Šolsko leto 1913. gre h koncu, a obljubljene »primerne večje«, ali sploh kakšne podpore od strani deželnega odbora ni in je ni. Šolsko vodstvo vsled tega javi, da pod takimi razmerami šole ne more več vzdrževati, šola se bo morala zapreti. Že l. 1912. je bilo 1757 K primanjkljaja. Učitelj Lapajne niti za l. 1911. in 1912. ni dobil remuneracije. Za preteklo leto pa sploh še nobeden ni dobil plačila. Kdo naj zastopni učni in se trudi? Občina Šmihel, ki pošilja v šolo čez 30 vajencev, tudi ne plača svojega prispevka. Če se hoče šola še vzdrževati, bo treba vse prispevke povišati. Občina Šmihel od 90 na 300 K, novomeška občina od 300 na 500 do 800 K, deželni odbor bi moral prispevati najmanj 1200 K. Le od trgovske - obrtne zbornice se ne more več zahtevati. Govornik je poudarjal, da je jako žalostno, če se dobi v deželi stranka, ki se boji ljudske izobrazbe. Ali vsaj pri obrtniškem stanu naj bi stranka delala izjemo ter sama gledala na to, da se obrtniški naraščaj izobrazuje. Po daljšem precej burnem zaupnem zborovanju se je začelo zopet oficijelno zborovanje. Oglasil se je kandijanski župan Zurec, ki je izjavil, da se sicer strinja z županom Rosmanom glede potrebe šolske izobrazbe obrtniških vajencev, da pa on odbora ne bo pripravil do kakšnega povišanja podpore; k večjem do 100 K, več pa ne. Glede dosedanjega postanka pa je Zurec izjavil, da je denar — pripravljen (aha!) naj le pridej ponj. — Načelnik zastopstva obrtnikov Jevšek je izjavil, da obrtniki sami ne morejo za šolo prav nič prispevati. Župan Rosman je z ozirom na priporočilo nekakega zborovalca, naj bi se šolsko vodstvo obrnilo tudi na hranilnice, izjavil, da bi bila taka prošnja, kar se tiče katoliške posojilnice v Kandiji, brezuspešna, ker isti krščanski zavod niti za dijaško kuhinjo noče ničesar prispevati. Mizar Šali iz Bršljina je mnenja, da šole ni potreba, češ, moj brat je tudi hodil v šolo, pa je — župan Rosman ga posvari, naj pusti take neokusne osebnosti pri miru, če ne ve kaj bolj pametnega svetovati. — Malovič se huduje, zakaj bi samo mestni vajenci hodili v šolo in ne tudi vnanji. Šola naj se da — frančiškanom (Medklic: Maloviča pa za direktorja). Mož se zavzema za splošne učne tečaje, ne pove pa, kje vzeti denar, da bi se vsaj zaostala plača učiteljem izplačala. — Končno je predlagal župan Rosman, naj se šola premesti na deželno kmetijsko šolo na Grm ter izroči v oskrbo slavni občini Šmihel - Stopiče. Zurec tega predloga seveda ni vesel. Rosman: Torej naj se gg. načelniki vseh tukajšnjih obrtnih združenj obrnejo s prošnjo na visoki deželni odbor za podporo. Zurec: In, če bi deželni odbor res kaj dovolil? Rosman: Če ima visoki deželni odbor pri raznih prilikah tako vneto srce do slovenskih obrtnikov, bo ja ta svoje dobro srce v tem slučaju tudi dejansko pokazal. Zurec: Kaj pa, če bi šli vsi načelniki združenj osebno k deželnemu odboru? Rosman: Najbrže bi bilo to brez uspeha. Vsaj g. Jarc, ki toliko govori o povzdigi našega obrtniškega stanu, niti blizo ne pride, ko se gre za tako važno obrtno vprašanje. — Sedlar: Načelniki ne morejo zastopni hoditi v Ljubljano, potovanje stane denar. — Rosman: Tega tudi ni potreba. Jarc je vsako nedeljo tukaj; če imate v drugih stvarih toliko se pomeniti z njim, pa se pomenite še v tem, kar je najbolj važno za sedaj. — Malovič: Kaj pa, če bi se g. Jarca še posebej povabilo na zborovanje? — Rosman: Pro-

sim gospoda, to se je tudi že storilo. (Čita prepis vabila, ki se je Jarcu odposlalo priporočeno že 2. junija. V vabilu se mu je obrazložilo važni in nujni namen tega zborovanja, a g. posl. Jarc je imel tako gorko srce za novomeške obrtnike, da na to vabilo niti — odgovoril ni.) — Po raznih nadaljnjih nasvetih je predlagal župan Rosman: Načelniki vseh tukajšnjih obrtnih združenj naj se obrnejo pisмено na deželni odbor v svrhu obljubljene podpore, obenem pa naj se tudi pove, da če visokemu deželnemu odboru na obstoju te šole ni nič ležeče, se šola kratkoma zapre. — Klerikalni udeleženci se nekako boje pred tem korakom (že vedo zakaj) potem je bil ta predlog soglasno sprejet. Tako torej izgledajo »pravi prijatelji« malih naših obrtnikov.

Pričetek občinskih volilnih sleparij na Dol. Toplicah. Poroča se nam: Po odredbi deželne vlade bi se moralo začetkom tega meseca na Dol. Toplicah začeti s pripravami za nove obč. volitve, oziroma bi moralo biti delo za obč. volitve že končano. To delo še ni in tudi še ne bo kmalu končano in vsled razdelitve občine tudi ne more biti, a z volilno agitacijo so klerikalci že pričeli. Farovski načrt je: Še predno se volitve razpišejo, naj prične skrivna agitacija po sosednjih občinah, med ljudmi, ki imajo volilno pravico v Toplicah. Najprej se poberejo pooblastila izven občine, potem se pa polagoma »dela« tudi v mejah občine same. Tako bodo imeli klerikalci večinoma že vsa pooblastila v rokah, ko se volitve razpišejo. Ta načrt se pa v nasprotju z znano razsodbo najvišjega sodišča (v slučaju stopiškega kaplana Funtka) tako prakticira. Pretečen teden je topliški župnik hodil po šmihelski občini v vaseh okoli gore Ljubno ter si, ker sam vseh volilcem ne pozna, od svojega tovariša v Šmihelu izposodil šmihelskega mežnarja, da je z njim hodil od hiše do hiše ter pooblastila pobiral. Kako malo se župnik briga za zakon, oziroma za ukaz, izdan na najvišjem mestu, dokazuje sledeči slučaj: V Birčnici vasi župnik pri svoji agitaciji ni dobil doma nekake volilca. Naročil pa je, da se dotičnik mora v nedeljo zglasiti v Šmihelu, kjer da bo nekaj podpisal. Dotičnik se je tega povelja vstrašil, šel v Šmihel in podpisal pooblastilo, ne da bi vedel zakaj in kako. Ker to ni prvi in zadnji slučaj te vrste, opozarjamo naše pristaje, da nam vsak tak slučaj javijo, oziroma še bolje, da ga takoj naznanijo bližnji orožniški postaji. Opozarjamo pa tudi na vse te slučaje naše volilce na Toplicah, in naj ne čakajo, kdaj bo župnik, ki zdaj celo občino vodi, razpisal volitve. Treba je iti že zdaj na podrobno agitacijsko delo!

Zamaknjena Johanca v Vodichah še vedno »trpi« trpljenje! O tem so sedaj prepričane tudi one neverjetne dame iz Kranja, katere so pretečeni petek napravile (za nje) težavno in dolgo pešpot, romanje v — Vodice, pod vodstvom usmiljenke, katera jih uči ročna — dela! O tem romanju pripoveduje se sledeče: Hodile smo cele štiri ure; mislila sem, da bomo med potjo pele in govorile, kakor smo to delale kakor šolarice na šolskih izletih! Usmiljenka, ki je šla z nami, začela je moliti rožni venec, me smo morale samo ob sebi umevno za njo moliti, to je trajalo celo pot — 4 ure — bila je prava božja pot v — novi Lurd! Šle smo v Vodichah takoj k maši! Po maši sprel nas je dekan iz Kranja, ki je bil slučajno v bližnji vasi Zapogoe, kjer se je vršila birka! — Kljub temu, da ljudstvo takorekoč oblega župnišče, kjer prebiva »zamaknjena Johanca«, posrečilo se nam je po zaslugi v tej zadevi vplivnega g. dekana priti v sobo, kjer se gode čudeži. — Johanca je bila dopolne birmanska botra, dela je imela ta dan še dovolj, kajti ta dan, ker je bil petek, morala je še »trpeti!« — Kmalu po našem prihodu preoblekla se je v belo perilo ter se vlegla na posteljo, katera je bila pogrnjena z rjuho, zaznamovano s črkami »IHS«!! — »Trpljenje« se je pričelo! Johanca začela je zavijati oči, ter klicati neke nerazumljive besede v laškem jeziku! Čudna tišina je nastala v sobi, kjer vlada neznan-si smrad, mrzel pot je šel po meni, ko sem na lastne oči videla, da teče Johanci kri iz čela, rok, prsi in rame! Na to smo šle v prepričanju iz sobe, da je to čudež. Slišale smo tudi, da ljudje dotične rjuhe perejo in umazane vode ne izlivajo proč, temveč isto spravljajo, ter rabijo za izmivanje — ran! — Ker smo popolnoma tudi mi prepričani, da si soudeleženka tega ni izmislila, čudimo se, da se temu početju, ki je v zadnjem času pripeljalo ubogo ljudstvo tako daleč, da si je v svoji slepoti začelo z umazano vodo izmivati rane, ter si zastropjati kri — ni že enkrat storilo konca! — Ciril-Metodov dan v Ljubljani. Ženske oddružnice družbe sv. Cirila

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštne prosto.

ANTON SCHUSTER**:: Konfekcija ::****za dame in deklice,**

bluze, modno blago, sukno, platno, garniture, preproge, šerpe, rute, pletl.

Krapinske toplice (Hrvaško) zdravijo protin, revmatizem ishias. Prospekte in pojasnila daje zastoj ravnateljstvo.

Od c. kr. deželnega šolskega sveta konces. nadaljevalna šola in

dekliški penzionat**Kristina Joanowits, Dunaj VIII., Pfeilgasse 5 (vhod Lerchengasse).**

Vestna vzgoja in pouk. Poučujejo srednješolski profesorji. Velik vrt. Razkošno opravljeno. 1982 Izvrstne reference.

Na vse prijatelje

dobre kave!

Ste pokusili kavo z kavinim pridatkom : Franck? Dobite na mizo čvrstejši ter barvovitejši zvretak. — : Franck: iz zagrebške tovarne je le pravi z kavinim mlinčkom.

emp 163/25.643

Urarskega vajenca

sprejme takoj tverka 2046

Rud. Rus v Kranju.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 41

L. SEBENIKU v Spod. Siskl.

Gostom, ki dohajajo v Trst,

1351 se priporoča

hotel Hinko Kosič

Trst, ulica Carradori št. 15,

5 minut oddaljen od južnega kolodvora.

Restavracija

ulica Carradori 18 (vogal ulice Ghega),

Zavod za pohištvo

1533

Fran Doberlet v Ljubljani,

Franciškinska ulica 8

priporoča pohištvo vsake vrste

solidne izvršitve in po nizki ceni.

Slamnike

moderno nakitene,

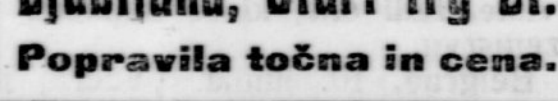
oblike, kakor vse potrebšine za modističke

prodaja najceneje

M. Horvat

Ljubljana, Stari trg 21.

Popravila točna in ceni.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 2092

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarni „Europa“)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Zaloga angleškega blaga.

Radioaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C, ki daje vsak dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem, Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izberne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopališka uprava.** 1178**Prava in neprava ljubezen.**

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K

50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

:: Opatov praporščak ::

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K

70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Najboljše za želodec.

Pri gorečih, motenih prebavi, pomanjkanju slasti

ne zamudite uživati po jedi lekarnarja

Schaumanna želodčno sol

ali pastilje želodčne soli. Ti domači zdravili sta se že

več nego 40 let z zanesljivim in točnim učinkom najbolje

obnašali in jih tudi zdravniki najpogosteje priporočajo. —

Ponaredbe zavračajte in zahtevajte izrecno **Schaumanna****želodčno sol** po K 1-50. — Razpošilja jo vsak dan popošti od 2 skatljic naprej **edini izdelovalec****JUL. SCHAUMANN, lekarnar, Stockerau pri Dunaju.**

Dobiva se tudi po vseh lekarnah.

Dobiva se tudi po vseh lekarnah.

Reprimeren učinek.

Uradniško hranilno društvo v Gradcu

R. Z. Z. O. Z.

Osební kredit

uradnikom, profesorjem, učiteljem, umirovljenim itd. ob najugodnejših pogojih.

Nič predstroškov. Več v razvidih.

Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po

5% od zneskov nad **51 0/0** od zneskov nad **51 0/0**

1000 kron ob 60-dnevni odpovedi: 2000 kron ob 90-

dnevni odpovedi: 51 2/0

Obresti se polletno prištevajo glavnici. Nič rentnega davka. Vlozne knjižice se spre-

majajo v slrambo. — Razvidi in položnice brezplačno. Stanje vlog: K 5.200.000.

Jamstvo zadrugišč deležev: K 6.150.000. Reservni fond v vrednostni papirji:

K 575.000. — Pojasnila daje brezplačno:

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šte. 22,

vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/2 3. in 1/2 4. uro popoldne.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Greh in smeh...

Zabeljene in osoljene kratkočasne.

Brez dovoljenja knezoškolijskega ordinarijata izdal

Tinček Hudaklin.

Cena 1 krono, s pošto 1 krono 10 vinarjev.

Narodna knjigarna v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 : (Kolizej).

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 : (Kolizej).

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

v različnih najnovejših slogih.

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago

ter najnižje cene.

Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

različne kakovosti.

Velika izbira

3408

otroških vozičkov,

vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Sir à la Trappe od 1—1 1/2 kg.

à kg. K 1-90

Sunjski groyski sir od 4—5 kg.

à kg. K 1-80

In čajno presno maslo kg. K 2-80

In maslo (Butterschmalz) „ „ 2-40

1894 razpošilja

mlekarna Vranešič, Sunja.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-

ljenja po najraznovrstnejših kombina-

cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko

nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na

doživetje in smrt z manjšajočimi se

12 vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reservni fond K 58.401.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.095-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vas pojasnila daje: Cigar pisarne so v lastnej bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje postopja in premičnine proti

požarnim škodam po najnižjih cenah.

Škode cenjuje takoj in najkulantneje.

Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja

proti vlomski tatvini pod zelo ugod-

nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!